

وقوع لکه برگ، بلایت و پوسیدگی میوه کیوی (*Actinidia deliciosa*)*

INCIDENCES OF LEAF SPOTS, BLIGHTS AND FRUIT ROTS OF KIWIFRUIT (*ACTINIDIA DELICIOSA*) IN GUILAN PROVINCE, IRAN

مژگان موسی‌خواه**^۱، عبدالحسین جمالی^۱، سید اکبر خداپرست^۲ و مجید اولیا^۱

(تاریخ دریافت: ۱۳۹۱/۲/۱۶؛ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۳/۹/۱۶)

چکیده

کیوی یکی از محصولات مهم اقتصادی شمال ایران محسوب می‌شود. به منظور شناسایی قارچ‌های بیماری‌زای اندام‌های هوایی کیوی در استان گیلان، از ۶۵ باغ کیوی در سال‌های ۸۷-۸۹ بازدید به عمل آمد. گونه‌های شناسایی شده همراه با علائم لکه‌برگی، بلایت و میوه‌های دارای علائم پوسیدگی و درصد فراوانی آن‌ها عبارت بودند از: *Alternaria alternata* (۴۵٪)، *Diaporthe cf. actinidiae* (۲۵٪)، *Colletotrichum gloeosporioides* (۱۲٪)، *Botrytis cinerea* (۱۱٪) و *Pestalotiopsis longiseta* (۷٪). بیماری‌زایی تمام گونه‌ها روی برگ و میوه کیوی به اثبات رسید. لکه‌برگی‌های همراه با *P. longiseta* و *D. cf. actinidiae* بسیار شدید و شامل بلایت و پیچیدگی حاشیه برگ بود. شدت بیماری‌زایی تمام گونه‌ها روی برگ‌های زخمی نسبت به غیر زخمی بیشتر و اثر سن برگ در شدت آلودگی متفاوت بود. *D. cf. actinidiae* در انتهای دمگل و *B. cinerea* در هر دو انتهای دمگل و گلگاه، به ترتیب شدت بالایی از توسعه پوسیدگی میوه را در دمای $25 \pm 1^\circ\text{C}$ و 1°C نشان دادند. بر اساس نتایج این بررسی، کیوی به عنوان میزبان جدید *C. gloeosporioides* و *D. cf. actinidiae* از ایران معرفی می‌گردد. آلودگی تمام گونه‌های بررسی شده در این پژوهش روی بافت‌های آسیب‌دیده میزبان، حائز اهمیت بود.

کلیدواژه: کیوی، *Colletotrichum gloeosporioides*، *Diaporthe cf. actinidiae*، بیمارگر قارچی، بیماری‌زایی، شمال ایران

* بخشی از پایان‌نامه کارشناسی ارشد نگارنده اول، ارائه شده به دانشکده کشاورزی، دانشگاه شهرکرد

** مسئول مکاتبات، پست الکترونیکی: Mozghanmousakhah@yahoo.com

۱- به ترتیب دانشجوی سابق کارشناسی ارشد و استادیار بیماری‌شناسی گیاهی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شهرکرد

۲- دانشیار بیماری‌شناسی گیاهی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه گیلان